

UKRYTE ZNACZENIA – ODCZYTUJEMY
SYMBOLE W WESELU STANISŁAWA
WYSPIAŃSKIEGO

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Ukryte znaczenia – odczytujemy symbole w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wymienia symbole w *Weselu*;
- odczytuje znaczenia poszczególnych symboli;
- uzasadnia wypowiedź cytatami z lektury.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem literackim;
- praca w grupach;
- dyskusja moderowana
- referowanie wniosków i spostrzeżeń z tekstu krytycznego.

Środki dydaktyczne:

- *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego;
- słowniki symboli (różne)
- słownik języka polskiego
- tekst Miłosza Stelmacha *Pan sądzi, że koniec bliski?. Późny modernizm, duchy kina i Wesele Andrzeja Wajdy* (fragmenty na temat *Wesela*), część: *Wesele* jako seans filmowo-spi rytystyczny, s. 144-149.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Uczniowie wyszukują w słowniku języka polskiego znaczenia terminu symbol. Zapisują definicję, podają przykłady różnych symboli, z którymi zetknęli się we wcześniejszych lekcjach.

Część właściwa: Nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy. Informuje, że każda z nich dokona odczytania innego symbolu pojawiającego się w *Weselu*. Uczniowie wyszukują fragmentów, w których pojawia się informacja o przedmiotach lub związana z nimi sytuacja. Korzystają ze słowników symboli.

Grupa I – bronowicka chata;

Grupa II – pawie pióra;

Grupa III – złoty róg;

Grupa IV – kaduceusz Polski.

Uczniowie odczytują swoje zapisy, popierając je cytatami. Nauczyciel uzupełnia informacje.

Następnie nauczyciel prosi uczniów o udzielenie informacji o Chochole – kto go zaprasza na wesele, jakie jest dosłowne jego znaczenie, a jak można odczytać jego

symbolikę. Propozycje uczniów zapisuje na tablicy w postaci asocjogramu. Poleca uczniom odczytanie fragmentów z aktu III – sceny zasłuchania i sceny z kosami. Uczniowie interpretują obie sceny. Nauczyciel rozdaje kserokopie fragmentów tekstu Miłosza Stelmacha *Wesele jako seans filmowo-spirytystyczny*, s. 144-149. Uczniowie w grupach przygotowują omówienie najważniejszych problemów wskazanych przez autora na temat adaptacji Wajdy, wykorzystują także opinie innych krytyków zamieszczonych w tekście, np. Marii Janion. Referują swoje spostrzeżenia.

Część podsumowująca: Nauczyciel przypomina symbole i ich znaczenia. Prezentuje kadr z filmu A. Wajdy (http://lektury.kochamjp.pl/wp-content/uploads/2011/05/wesele_gospodarz_rogu.jpg). Uczniowie wskazują na scenę i przypominają znaczenie rogu, jako jednego z ważniejszych symboli w *Weselu*.

Komentarz metodyczny:

Lekcja odczytania symboliki *Wesela* jest trudna dla uczniów, dlatego należy szczególną uwagę zwrócić na przygotowanie dodatkowych materiałów np. ilustracji i karty pracy dla uczniów ze SPE. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.